

Julkaisija Helsingin yliopisto, Luonnontieteellinen keskusmuseo LUOMUS, Kasvitieteen yksikkö.

Toimitus Mikko Piirainen (päätoimittaja, puh. 02941 24438), Leena Helynranta (toimitussihteeri, puh. 02941 24435), Juha Suominen, Pertti Uotila.

Toimituksen osoite Luonnontieteellinen keskusmuseo LUOMUS, PL 7, 00014 Helsingin yliopisto.

Toimituksen sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@helsinki.fi (paitsi suominen.juha1@pp.inet.fi).

Tilaukset ja osoitteenmuutokset sähköpostilla kasvimuseo@helsinki.fi

Taitto Leena Helynranta. **Painopaikka** Grano Oy, Helsinki.

Lutukka ilmestyy vuosittain neljänä numerona. Vuosikerran tilaushinta on 26,00 € (sis. alv. 10 %).

www.luomus.fi/lutukka

Lutukka is a floristic periodical quarterly published by the Botany Unit, Finnish Museum of Natural History, University of Helsinki. It contains short articles on Finnish flora, both flowering plants and cryptogams, floristics, important plant finds, floristic mapping, threatened plants, working techniques, news and book reviews. Lutukka is the Finnish name of *Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik.

Editors Mikko Piirainen (Editor-in-Chief), Leena Helynranta, Juha Suominen, Pertti Uotila.

Address Botany Unit, Finnish Museum of Natural History, P.O. Box 7, FI-00014 University of Helsinki.

Kansi Hyöteistutkijat Mikko Pentinsaari ja Eero Helve löysivät kaita-apilan (*Trifolium lupinaster*) Suomelle uutena Kemini Ajoksesta vuonna 2008. He toimittivat 11.7. näytteen Oulun kasvimuseolle, missä Tauno Ulvinen sen kaita-apilaksi määrittä. Viime kesänä kasvi löytyi myös Kotkan Hallan saaresta (ks. Anni Kivinen ja Matti Kouvon artikkeli, s. 25). — Kannen kuva Kemistä, missä kaita-apila kasvoi selvästi vakiintuneena soraisella ratavarrella seuranaan valkomesikkä (*Melilotus albus*), keltamaite (*Lotus corniculatus*) ja perämerenmaruna (*Artemisia campestris* ssp. *bottnica*), Leena Helynranta 17.7.2008.

Putkilokasvien uusi nimistö – versio 2.0

Suomen putkilokasvien uusi nimistö julkaistiin kahdessa vaiheessa vuoden 2017 aikana. Ensin se otettiin käyttöön kesäkuussa Kasviatlasen vuosiversiossa 2016 (<http://koivu.luomus.fi/kasviatlas/>). Vuoden lopulla se ilmestyi myös Lajitietokeskuksen [Laji.fi](http://laji.fi)-palvelussa. Näiden julkaisemisten välillä ja jälkeenkin nimistöön on tullut vähäisiä täydennyksiä ja korjauksia uuden tiedon karttumisen myötä. Nämä tuoreimmat muutokset näkyvät Lajitietokeskuksen nimistössä mutta eivät Kasviatlasen kiinteässä, vuosittain julkaistavassa versiossa. Kasviatlasen jatkuvasti päivittyvässä reaaliaikaisessa näkyvässä tuoreekin muutokset sen sijaan ovat näkyvissä (valitse Kasviatlasen nimi-, heimo- tai ruutuhaussa lähteeksi ”reaaliaikainen”). Vertailemalla Kasviatlasen eri vuosiversioita ja reaaliaikaista versiota keskenään voi seurata nimistössä tapahtuneita muutoksia ja selvittää muutosten myllerryksissä kadonneiden tai muuttuneiden vanhojen tuttujen nimien kohtaloita.

Kasviatlasen käyttäjille kertauksena jo viime vuonna ([Lutukka 2/2017](http://lutukka.2017)) kirjoitettu ohje: Jos jokin ennestään tuntemasi nimi on muuttunut, etkä enää löydä tarvitsemasi tietoa, 1) hae etsimääsi kasvia vanhastaan tuntemallasi nimellä edelli-

sen vuoden kartastoversiosta valitsemalla *nimihaku*-ikkunasta lähteeksi *kartasto 2015* (voit tietysti käyttää etsintään Kasviatlasen vanhempiakin vuosiversioita), 2) avaa etsimäsi lajin karttasivu ja 3) klikkaa levinneisyyskarttojen yläpuolella näkyvältä riviltä vuosiversiota *2016*. Näin päädyt karttasivulle, jonka otsikkona on kyseisen kasvin uuden nimistön mukainen nimi Kasviatlasen vuoden 2016 kiinteän version muodossa. Kuten sanottu, valtaosa nimistä ei onneksi ole muuttunut, joten aina tämä ei ole tarpeen. Koko uutta nimistöä voi selailla avaamalla Kasviatlasen etusivulta heimoittain, suvuittain ja lajeittain järjestetyn luettelon *Kaikkien Kasviatlasen 2016 kasvien luettelo heimoittain aakkostettuna*. Nimistön voi myös ladata Excel-taulukkona Lajitietokeskuksen sivustolta (<https://laji.fi/taxon/MX.53078> → *Lataa Suomen lajiluettelo*). Taulukkonäkymä on hieman hankalalukuinen, mutta asiansa osaa saa siitä kyllä perattua ja lajiteltua esiin tarvitsemansa. Synonymiikkaa ei kummassakaan luettelossa ole mukana, mutta Lajitietokeskuksen lajihaun hakusanana voi käyttää myös aikaisemman nimistön mukaisia tieteellisiä ja suomenkielisiä nimiä.

Suomen putkilokasvien luettelo on tarkoitus julkaista myös painet-

tuna kertaversiona auktoreineen, alkuperäisluokitteluneen ja tärkeimpiä Suomessa käytössä olleina aikaisempina synonyymeineen. Tällaisella kiinteällä luettelolla on jo tarvetta, sillä edellisen julkaisemisesta on vierähtänyt jo kolme vuosikymmentä (Kurtto, A. & Lahti, T. 1987: *Suomen putkilokasvien luettelo. Helsingin yliopiston kasvimuseon monisteita 11*).

Muutokset entiseen ovat paikoin mittavia, ja uuteen nimistöön totuttelu vie varmasti aikansa. Uusi nimistö on vuoden 2018 alussa otettu käyttöön myös Lutukassa. Toistaiseksi käytössä on Lajitietokeskuksen nimistö, mutta painetun nimistön ilmestyttyä siirrymme käyttämään sitä. Toivottavasti lukijat eivät saa harmaita hiuksia ihmetellessään, mitä tekstissä esiintyvät nimet tarkoittavat. Onneksi sentään valtaosa nimistöstä on säilynyt ennallaan eikä sellaisia tapauksia, joissa sekä tieteellinen että suomenkielinen nimi on muuttunut, ole kovin paljon.

Toimitus pyytää, että myös Lutukkaan lähetettävissä käsikirjoituksissa siirryttäisiin uuden nimistön käyttöön. Kaikki voi alkuun tuntuu hieman kankealta, mutta tekemällä toivottavasti oppii.

— Mikko Piirainen